

Innst. O. nr. 100.

(1998-99)

Innstilling fra finanskomiteen om opphevelse av ølloven og endringer i alkoholloven og arveavgiftsloven.

Ot.prp. nr. 66 (1998-99).

Til Odelstinget.

1. OPPHEVELSE AV ØLLOVEN OG ENDRING I ALKOHOLLOVEN

Sammendrag

Finansdepartementet legger i proposisjonen fram forslag til opphevelse av lov 28. juni 1912 nr. 4 om tilvirking, innførsel og beskatning av øl (ølloven), samt endring i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven). Forslaget er først og fremst ment som en lovteknisk opprydning. Med unntak av at forbudet mot tilvirking og omsetning av øl over 7 volumprosent, og kravet om bruk av egenprodusert malt for å oppnå avgiftsfritak ved hjemmebrygging av øl foreslås opphevet, innebærer ikke forslaget materielle endringer.

Regelverket knyttet til omsetning og skjenking av alkoholholdig drikk er knyttet opp mot skillet mellom øl, vin og brennevin. Hva som faller inn under varegruppene øl, vin og brennevin er definert i alkoholloven. Når det gjelder definisjonen av øl, henviser alkoholloven til ølloven av 1912. Opphevelsen av ølloven gjør det derfor nødvendig at også øl defineres i alkoholloven.

Lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. inneholder i § 1-3 annet ledd følgende definisjon av øl:

«Med øl forstås slik drikk som er beskrevet i lov av 28. juni 1912 om tilvirking og beskatning av øl, § 1 første ledd og annet ledd, og som inneholder mer enn 2,50 volumprosent alkohol.»

I utkastet til ny definisjon av øl i alkoholloven § 1-3 annet ledd foreslås gjeldende definisjon av øl, slik denne i dag fremstår i avgiftsregelverket, videreført i en modernisert form. Det legges til grunn at øl fortsatt som hovedregel vil være basert på ingrediensene vann, malt, humle og gjær. Definisjonen er imidlertid ment å omfatte øl som også inneholder andre stoffer som f.eks. ris og mais. Dette er ikke uvanlig når det gjelder øl fra utenlandske bryggerier.

I § 1-3 femte ledd foreslås gjeldende forskriftshjemmel utvidet slik at Sosial- og helsedepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om definisjonen av øl. Formålet med utvidelsen er å gi hjemmel til å trekke opp grensen mellom øl og vin. Det følger av Finansdepartementets forskrift 30. desember 1993 nr. 1357 om tilvirking, innførsel og beskatning av øl, jf. § 1, at drikk med et karbohydratinnhold som overstiger 60 gram pr. liter ikke anses som øl. På markedet finnes det enkelte fruktøltyper hvor karbohydratinnholdet kan overstige 60 gram pr. liter. Forskriften fastsetter derfor også at tradisjonelle øltyper som ikke oppfyller dette kravet, likevel kan anses som øl. Sosial- og helsedepartementet tar sikte på å videreføre bestemmelsen med hjemmel i alkoholloven.

Tredje ledd i § 1-3, som definerer hvilke drikker som følger reglene for vin, foreslås rettet, og samtidig gitt en klarere utforming. Dette skyldes at tredje punktum i dette leddet ved en inkurie falt bort da alkoholloven ble revidert med virkning fra 1. januar 1998.

EFTAs overvåkingsorgan (ESA) har i åpningsbrev 10. september 1998 hevdet at forbudet i ølloven § 17 mot innførsel og omsetning av øl med alkoholstyrke over 7 volumprosent, er i strid med EØS-avtalen. Etter departementenes vurdering foreligger det ikke avgiftsmessige grunner til å opprettholde forbudet. Når det gjelder omsetning, vil øl som inneholder mer enn 7 volumprosent alkohol kun bli solgt gjennom A/S Vinmonopolet, jf. alkoholloven § 3-1 første ledd. Når det gjelder skjenking av alkoholholdig drikk, kan det differensieres mellom øl (dvs. øl med lavere alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent) jf. alkoholloven §§ 4-2 første ledd. Opphevelsen av ølloven § 17 nødvendiggjør ikke endringer i alkoholloven.

Opphevelsen av 7 pst. grensen nødvendiggjør imidlertid endringer i Stortingets vedtak om avgift på øl. I gjeldende stortingsvedtak er det kun oppgitt av-

giftssatser for øl til og med 7 volumprosent alkohol. Forslag til utformingen av satsstrukturen for slike øltyper fremgår av stortingsproposisjonen om Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for 1999, som fremlegges i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 1999.

I ølloven § 3 er det oppstilt avgiftsfritak for hjemmebrygging av øl til eget bruk, under forutsetning av at det malt, maltekstrakt eller vørter som benyttes, er egenprodusert. Kravet om bruk av egenprodusert malt har historiske årsaker, som det ikke lenger er avgiftsmessig eller alkoholpolitisk grunn for å opprettholde. Vilkåret foreslås derfor fjernet. Situasjonen blir etter dette parallell med hva som er tilfelle for hjemmebrygget vin. Et avgiftsfritak for ikke ervervsmessig produksjon av øl til eget forbruk er foreslått inntatt i ølavgiftsregelverket, jf. utkast til endring i Stortingets vedtak om avgift på øl i revidert nasjonalbudsjett for 1999.

Ølloven inneholder særskilte overtredelses- og straffebestemmelser. Disse avviker noe fra de parallelle bestemmelsene i særavgiftsloven og tolloven. Departementet anser at sanksjonsbestemmelsene som gjelder for de øvrige særavgifter er tilstrekkelige også i forhold til særavgiften på øl.

Endringsforslagene forutsettes ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. For de økonomiske konsekvenser som følge av avgiftsinntekter også ved salg av øl over 7 volumprosent, samt forslag til satser, vises det til stortingsproposisjonen om Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for 1999, som fremlegges i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 1999.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Dag Terje Andersen, Berit Brørby, Erik Dalheim, Ranveig Frøiland, Trond Giske, Tore Nordtun og Hill-Marta Solberg, fra Fremskrittspartiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, Randi Karlstrøm, lederen Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfonn, fra Høyre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, fra Senterpartiet, Jørgen Holte, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, fra Venstre, Terje Johansen, og fra Tverrpolitisk Folkevalgte, Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag om opphevelse av ølloven og endringer i alkoholloven.

Komiteen viser for øvrig til Stortingets behandling av St.prp. nr. 67 (1998-99) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 1999, jf. avsnitt 2.3, vedrørende produktavgift på øl.

2. FRADRAG FOR DOKUMENTAVGIFT I ARVEAVGIFTEN VED OVERTAKELSE AV FAST NÆRINGSEIENDOM

2.1 Sammendrag

Departementet foreslår at dokumentavgiften som arving eller gavemottaker betaler på næringseiendom, skal komme til fradrag i dennes arveavgift. Forslaget gjør ingen endringer i reglene om dokumentavgift. Den skal fastsettes og betales som i dag. Fradraget skal gjøres krone for krone i den fastsatte arveavgift. Fradragsordningen foreslås inntatt i en ny § 19 A i arveavgiftsloven i kapitlet om avgiftsberegningen.

Om krav til eiendommen og dens bruk

Fradrag for dokumentavgift foreslås gitt ved overføring av fast eiendom med igangværende virksomhet. Det må derfor kreves at arvelater eller giver driver virksomhet med eiendommen fram til det tidspunkt den blir overført, og at mottakeren driver virksomhet videre med eiendommen fram til det tidspunkt den blir overført, og at mottakeren driver virksomhet videre med eiendommen uten særlige opphold. Både bobehandlingen og annen overføring av virksomheten kan medføre at denne får et avbrudd. Slike nødvendige og kortvarige avbrudd for å vurdere nærmere bl.a. spørsmål om videre drift, hvem som skal overta virksomheten og forholdet til myndigheter, er ikke til hinder for fradrag.

Departementet foreslår at det ikke skal være noen krav om at mottakeren driver samme type virksomhet videre. Et slikt krav vil kunne hemme en hensiktsmessig og ønskelig endring av næringsstrukturen. Reglene bør ikke binde den nye generasjon til den samme type virksomhet som forrige generasjon.

Det følger av dette at den faste eiendom, som det er blitt betalt dokumentavgift på, må være brukt i arvelaters eller givers virksomhet, og at eiendommen deretter brukes i mottakers virksomhet. Private bolig- og fritidseiendommer, og tomt utenfor næring vil således falle utenfor fradragsordningen. Det samme vil gjelde annen fast eiendom utenfor næring, således også eiendom som utleies til andre næringsdrivendes bruk. Utleid fast eiendom regnes bare som nærings-eiendom for utleier dersom utleien har et slikt omfang at den i seg selv må klassifiseres som næring. Skatte-lovens virksomhetsbegrep forutsettes lagt til grunn for avgrensningen mellom næringseiendom og privateiendom i den nye fradragsordningen i arveavgiftsloven.

Dersom eiendommen generelt klassifiseres som ikke-næringseiendom for eieren, inntreffer det ingen delvis fradragsrett fordi om eieren bruker en mindre del av eiendommen til næringsformål, f.eks. når en næringsdrivende har hjemmekontor i privatboligen. Derimot er det behov for en løsning med delvis fradragsrett når eiendommen som sådan klassifiseres som næringseiendom, men en del av den nyttes privat av

eieren, f.eks. en kombinert nærings- og boligeiendom hvor næringsdelen er den overveiende. Departementet foreslår da forholdsmessig fradrag, i samme forhold som salgsverdien av næringsdelen utgjør av salgsverdien av hele eiendommen. Dette vil gi omtrent det samme resultat som når en slik eiendom er seksjonert, slik at hver seksjonerte del må bedømmes for seg i den nye fradragsordningen.

Når dokumentavgiften på en eiendom bare blir delvis fradragsberettiget fordi en del av eiendommen brukes privat, må også den arveavgift for eiendommen som fradraget skal kunne gis i, avgrenses tilsvarende. Dette er ivare tatt gjennom departementets forslag til § 19 A fjerde ledd første punktum.

For våningshus på gårdsbruk er det behov for en særlig vurdering. Bedømt som privatbruksdelen av en næringseiendom burde slike våningshus med passende tomt i prinsippet vært beløpsmessig skilt ut, slik at fradragsretten bare gjaldt den del av avgiften som falt på selve næringsdelen av den faste eiendom (inn- og utmark, driftsbygninger m.v.).

Departementet finner det forsvarlig at våningshus på gårdsbruk blir bedømt likt med den næringseiendom som de er en del av, slik at dokumentavgiften på hele eiendommen kan bli fradragsberettiget i arveavgiften på hele eiendommen.

Departementet har ikke funnet det aktuelt å oppstille et lovbestemt minstekrav til hvor lenge overtakeren må sitte med eiendommen og drive virksomhet med den. Departementet er imidlertid innstilt på at en gjennom forskriftsregulering og skjemaforming normalt bør gjøre fradragsretten betinget av den nye eier på tidspunktet for innlevering av arveavgiftoppgave (med krav om fradrag) er i gang med virksomhet på eiendommen og ikke allerede har solgt eller nedlagt. Den foreslåtte forskriftsfullmakt i § 19 A femte ledd kan ivareta dette.

Om krav til personkretsen

I tillegg til at mottakerne må overta virksomheten og erverve grunnbokshjemmel, kreves det at de tilhører en bestemt personkrets. Ordningen skal lette generasjonsskifte i familieeide bedrifter og det foreslås derfor at ordningen begrenses til overføring mellom personer i samme familie. Overføring av en bedrift til f.eks. de ansatte omfattes således ikke av ordningen. Personkretsen er det gitt regler for i forslaget tredje ledd.

Det foreslås at ordningen skal omfatte overføringer innen følgende personkrets: Arvelaters eller givers livsarvinger dvs. barn, barnebarn osv., foreldre, foreldrenes livsarvinger, besteforeldre, og besteforeldrenes barn og barnebarn. En foreslår også at ektefellens arvinger omfattes av fritaket, dvs. at arvelaters eller givers svigerforeldre, og svigerforeldrenes livsarvinger, ektefellens besteforeldre og deres barn og barnebarn omfattes. En foreslår også at fritaket

omfatter overføring til ektefellens særkullsbarn. Også overføring til ektefellene av nevnte arvinger foreslås omfattet av fritaket.

Personkretsen er definert ved en henvisning til arvelovens regler. Det har ikke noen betydning at arveretten ikke er aktuell fordi noen som er bedre arveberettiget lever. Arving etter testament som er utenfor den foran nevnte personkrets omfattes ikke av ordningen.

Ved hjemmelsoverføring til flere personer, har hver av dem fradragsrett for sin del av dokumentavgiften i sin del av arveavgiften for den overførte eiendom.

Om avgrensning av den arveavgift som fradrag kan gis i

Fradraget kan ikke overstige den arveavgift som beregnes hos den avgiftspliktige på grunn av ervervet av eiendommen. Hvis en tillot fradrag i arveavgiften på andre eiendeler ved kombinerte overføringer, ville det kunne bli tilfeldig hvem som får utnyttet fradraget for dokumentavgift fullt ut, dersom dokumentavgiften overstiger den arveavgiften som eiendomsoverføringen utløser. Den som har økonomi til å overføre også annet enn fast næringseiendom, ville i slike tilfelle kunne få fullt fradrag, mens den som ikke har anledning til det, ikke ville kunne utnytte fradraget fullt ut.

Fordi arveavgiften har fribeløp og er progressiv, foreslås at eiendommen kan anses som øverste del av avgiftsgrunnlaget, når dette består av mer enn eiendommen. Dette gjelder under ett når flere eiendommer overtas med både arveavgiftsplikt og dokumentavgiftsplikt, dvs. at verdien av eiendommene legges sammen og den samlede verdi anses som øverste del av avgiftsgrunnlaget. Den samlede arveavgift på eiendommene fordeles forholdsmessig etter verdien på eiendommene. Deretter fratrekkes den dokumentavgift som er pålagt de respektive eiendommene.

Ved samlet overføring av flere aktiva skal mottakers eventuelle gjeldsovertakelse, annet vederlag eller særlige fradrag etter arveavgiftsloven, først gå til fradrag i andre deler av avgiftsgrunnlaget enn eiendommen. Dette gjelder også pantegjeld på eiendommen.

Åsetesavslaget skal likevel henføres til eiendommen, da dette avslaget er spesielt knyttet til den aktuelle næringseiendom. Åsetesavslag gis også ved beregning av dokumentavgift, jf. dokumentavgiftsloven § 7 femte ledd, som gir arveavgiftsloven § 14 siste ledd tilsvarende anvendelse. Det må derfor skje et fradrag ved beregningen av arveavgift som den reduserte dokumentavgiften skal kunne fradras i.

Øvrige spørsmål

Dokumentavgift ved arvefall er i en viss utstrekning fradragsberettiget i arveavgiftsgrunnlaget etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd. Ved innføring av den nye ordning med fradrag for dokumentavgift i

selve arveavgiften, må fradragsretten i avgiftsgrunnlaget innskrenkes. Det er ikke grunn til dobbelt fradragsrett for dokumentavgift. Departementet foreslår derfor at dokumentavgift som fradrag i arveavgift etter § 19 A, ikke skal være fradragsberettiget etter § 15 annet ledd. Det vises til forslag til femte ledd i § 19 A.

Den nye fradragsordningen kan skape behov for nærmere regulering i forskrift, herunder også utforming av krav til opplysninger fra den avgiftspliktige for at avgiftsmyndighetene skal kunne administrere fradragsordningen. I forslaget til sjetten ledd i § 19 A har departementet utformet en slik forskriftsfullmakt. Det kan bli aktuelt å bruke fullmakten til å kreve at den avgiftspliktige må fremsette krav om fradrag for dokumentavgift (med dokumentasjon av avgiftsbetalingen) innen en rimelig frist for at fradragsretten skal gjelde. Dette kan stimulere til at den nye eier ikke utsetter tinglysing av sitt skjøte for å utsette betalingen av dokumentavgift.

Lovendringen skal tre i kraft for arv eller gave der rådigheten går over 1. juli 1999 eller senere. Ved gave går rådigheten over når giveren har gitt fra seg rådigheten eller den etter forholdene vesentligste rådighet over eiendommen, jf. arveavgiftsloven § 9 første ledd bokstav d og § 2 tredje ledd.

Ved arv er hovedregelen at rådigheten går over ved dødsfallet, men ved offentlig skifte går ikke rådigheten over før boet utloddes, utleveres uten utlodning eller boet tilbakeleveres, jf. § 9.

Ordningen vil bli administrert av skattefogdene og skifterettene. I de tilfeller der eiendommen ikke fullt ut brukes i virksomhet, vil regelen om forholdsmessig beregning i enkelte tilfelle kunne by på vanskelige og arbeidskrevende vurderinger. Den nye fradragsordningen er antatt ikke å gi noen nevneverdige provenyvirksomheter for 1999. Dette skyldes at det tar noen tid før arve- og gavemeldingene innsendes og saksbehandlingstiden hos avgiftsmyndighetene. Det årlige provenytap er anslått til om lag 30 mill. kroner. Det er imidlertid stor usikkerhet ved anslagene.

Departementet viser til forslaget til lovtekst.

2.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om fradrag for dokumentavgift i arveavgiften ved overtakelse av fast næringseiendom, jf. forslag til ny § 19A i arveavgiftsloven.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser positivt på forslaget fra Regjeringen, men finner det noe rart at slik fradragsrett ikke også skal gjelde for privatpersoner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2000 legge fram forslag om fradrag for dokumentavgift i arveavgiften for ordinær arv, hvis arving bosetter seg på eiendommen.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at arveavgiften er spesielt tyngende ved generasjonsskifte i familieeide bedrifter og har derfor flere ganger foreslått lettelser i arveavgiften for å rette opp dette. Disse medlemmer ser Regjeringens forslag som et første skritt i riktig retning. Disse medlemmer vil imidlertid vise til at utvalget som skal vurdere endringer i arveavgiftsreglene skal levere sin innstilling 1. desember 1999. Disse medlemmer regner med at Regjeringen vil følge opp i neste års statsbudsjett med en ytterligere heving av fribeløpet og at prosentsatsen senkes.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Regjeringen foreslår at dokumentavgiften som arvinger eller gavemottakere betaler på næringseiendom, skal komme til fradrag i dennes arveavgift. Dette medlem vil gå imot den foreslåtte avgiftslettelsen, både fordi den gir vanskelige juridiske grenseoppganger - noe departementets saksframlegg bærer tydelig preg av, men også fordi dette medlem ikke prioriterer denne type avgiftslettelse.

3. ANDRE MERKNADER OG FORSLAG

3.1 Merverdiavgiftsloven

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til at Regjeringen pr. i dag ikke ha sett seg i stand til å frambringe et nødvendig grunnlag for behandling av momsendringer i forhold til nøytralitet i luftfartsnæringen.

Disse medlemmer ser derfor ikke å kunne ta standpunkt til forslaget nedenfor fra komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet.

Disse medlemmer viser for øvrig til sine merknader i forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 67 (1998-99) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 1999.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til den avgiftsmessige forskjellsbehandling som gjør seg gjeldende mellom flyselskaper, basert registreringsland, på rutenett mellom inn- og utland, og på hvilke land det aktuelle flyselskap har sin basestasjon. Enkelte selskaper med flyruter fra utlandet med flere stopp i Norge for så å returnere til utlandet, har muligheter til å fylle drivstoff som ikke er belagt med CO₂-avgift og merverdiavgift. Foruten at dette fører til konkurransevridning mellom selskaper som har stor aktivitet mellom Norge og utlandet, fører dette til at selskapene foretar såkalt «øko-

nomitanking», som igjen fører til en miljøbelastning ved at flyene flyr med større mengder drivstoff enn nødvendig, og derved større utslipp av miljøskadelige stoffer. Det vises for øvrig til disse medlemmers merknader i Innst. S. nr. 163 (1998-99).

Denne konkurransevridningen som påfører norske selskaper høyere merverdi- og investeringsavgiftbelastning vil etter disse medlemmers syn føre til utflagging av norske flyselskaper med påfølgende tap av arbeidsplasser, skatteinngang og fagkompetanse.

Disse medlemmer viser til at det er vedtatt at det skal nedsettes et utvalg som skal se på alle luftfartsrelaterte avgifter. Disse medlemmer vil hevde at det er viktig at det settes i gang strakstiltak for å hindre en utflagging.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Vedtak til lov

om endringer i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.

I.

I lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 16 første ledd nr. 1 bokstav d skal lyde:

d) til bruk for utenlandske skip.

§ 16 første ledd nr. 2 bokstav a skal lyde:

a) til bruk for skip på minst 15 meter største lengde når de i utenriksfart frakter last eller mot vederlag befordrer passasjerer,

Ny § 16 første ledd nr. 3 skal lyde:

Varer og tjenester til bruk for luftfartøyer som nevnt i merverdiavgiftsloven § 17 nr. 1 bokstav c.

Nåværende § 16 første ledd nr. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 12 blir henholdsvis nye nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 13.

II.

Denne lov trer i kraft fra 1. juli 1999.»

3.2 Skatt av aksjeutbytte på mottakers hånd

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader i forbindelse med Stortingets behandling av St.meld. nr. 2 (1998-99) Revidert nasjonalbudsjett (1998-1999), der dette medlem vil legge fram tall fra SSB som viser at forskjellene i Norge øker, og at skjevheten i fordeling av aksjeutbytte er den viktigste enkeltårsak. Dette medlem vil derfor i forbindelse med revidert bud-

sjeitt foreslå det enkeltgrep som mest effektivt kan rette opp inntektsskjevhetene som har oppstått de siste årene. Dette medlem foreslår derfor å gjeninnføre beskatning av aksjeutbytte på mottakers hånd med den faste satsen for alminnelig inntekt.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I lov av 20. juli 1991 nr. 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere (selskaps-skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-3 og § 3-4 oppheves.

§ 3-5 blir ny § 3-3.»

4. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2000 legge fram forslag om fradrag for dokumentavgift i arveavgiften for ordinær arv, hvis arving bosetter seg på eiendommen.

Forslag 2

Vedtak til lov

om endringer i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.

I.

I lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 16 første ledd nr. 1 bokstav d skal lyde:

d) til bruk for utenlandske skip.

§ 16 første ledd nr. 2 bokstav a skal lyde:

a) til bruk for skip på minst 15 meter største lengde når de i utenriksfart frakter last eller mot vederlag befordrer passasjerer,

Ny § 16 første ledd nr. 3 skal lyde:

Varer og tjenester til bruk for luftfartøyer som nevnt i merverdiavgiftsloven § 17 nr. 1 bokstav c.

Nåværende § 16 første ledd nr. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 12 blir henholdsvis nye nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 13.

II.

Denne lov trer i kraft fra 1. juli 1999.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 3*

I lov av 20. juli 1991 nr. 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere (selskaps-skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-3 og § 3-4 oppheves.

§ 3-5 blir ny § 3-3.

5. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og råder Odelstinget til å gjøre slike

vedtak til lover:

A.**Vedtak til lov**

om opphevelse av lov 28. juni 1912 nr. 4 om tilvirking, innførsel og beskatning av øl og om endring i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

I.

Lov 28. juni 1912 nr. 4 om tilvirking, innførsel og beskatning av øl oppheves.

II.

I lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1-3 annet ledd skal lyde:

Med øl forstås gjæret, udestillert drikk som er laget med tørket eller ristet malt som hovedsakelig ekstraktgivende emne.

§ 1-3 tredje ledd skal lyde:

Med vin forstås drikk som er laget av druesaft ved alkoholgjæring, herunder vin tilsatt tilvirket alkohol (sterkvin). Likt med vin regnes

- a) *drikk som er laget av frukt, bær, plantesaft eller honning ved alkoholgjæring uten tilsetning av tilvirket alkohol, og*
- b) *annen alkoholholdig drikk under 22 volumprosent som ikke regnes som øl eller brennevin etter paragrafen her.*

§ 1-3 femte ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter om hvilke drikker som skal regnes som henholdsvis øl, vin og brennevin. I tvilstilfelle kan departementet avgjøre spørsmålet med bindende virkning.

III.

Bestemmelsene under I og II trer i kraft 1. juli 1999.

B.**Vedtak til lov**

om endring i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjøres følgende endring:

I.

Ny § 19A skal lyde:

§ 19A. Fradrag for dokumentavgift ved overtakelse av fast næringseiendom

(1) Dokumentavgift som er betalt etter lov av 12. desember 1975 nr. 59 ved overføring av eiendomsrett eller bruksrett til fast næringseiendom, kommer til fradrag i mottakerens pliktige arveavgift som følge av overføringen, etter reglene i denne paragraf.

(2) Eiendommen må ha vært i bruk i arvelaters eller givers virksomhet, og uten særlig opphold bli tatt i bruk i mottakers virksomhet. Skattelovens virksomhetsbegrep legges til grunn, likevel slik at våningshus på gårdsbruk anses like med eiendommen for øvrig. Når eiendommen bare delvis brukes i virksomhet, gis forholdsmessig fradrag for dokumentavgift. Den fradragberettigede dokumentavgiften skal utgjøre samme del av den totale dokumentavgift, som salgsverdien av virksomhetsdelen utgjør av salgsverdien av hele eiendommen.

(3) Mottaker eller dennes ektefelle må tilhøre kretsen av forrige eiers eller dennes ektefelles arveberettigede etter arveloven §§ 1 til 3.

(4) Fradrag gis bare i arveavgift for den eiendom eller del av den som utløser den fradragberettigede dokumentavgiften. Eiendommen anses å utgjøre øverste del av arveavgiftsgrunnlaget når dette grunnlaget består av mer enn eiendommen. Ved samlet overføring av flere aktiva anses redusering av mottakers avgiftsgrunnlag med gjeldsovertakelse, annet vederlag eller særlige fradrag etter denne lov, fortrinnsvis å gjelde andre deler av avgiftsgrunnlaget enn eiendommen. Åsetesavslag etter § 14 henføres likevel til vedkommende eiendom.

(5) Dokumentavgift som fradras i arveavgift etter denne paragraf, kommer ikke til fradrag i arveavgiftsgrunnlaget etter § 15 annet ledd.

(6) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

II.

Endringen under I trer i kraft for arv og gave der rådigheten går over 1. juli 1999 eller senere.

Oslo, i finanskomiteen, den 10. juni 1999.

Lars Gunnar Lie,
leder.

Erik Dalheim,
ordfører.

Siv Jensen,
sekretær.